

Vrienden van het Airborne Museum

NIEUWSBRIEF No. 47

Utrechtseweg 232
6862 AZ Oosterbeek
tel.: 085-337710

AUGUSTUS 1992

Redactie:
Drs. R. P. G. A. Voskuil

De Nieuwsbrief verschijnt vier keer per jaar.

75mm Pack Howitser geschonken aan het Airborne Museum.

In de vorige Nieuwsbrief maakten wij er reeds melding van: het Airborne Museum is eindelijk in het bezit gekomen van een 75mm Pack Howitser, van het type dat in september 1944 werd gebruikt door het 1st Airlanding Light Regiment, Royal Artillery, dat onder bevel stond van luitenant-kolonel W.F.K. Thompson. Gedurende het grootste deel van de Slag om Arnhem stonden de kanonnen van deze eenheid opgesteld in de omgeving van de Oude Kerk in Oosterbeek.

Burgemeester Verlinden dankt Commander Moore voor de 75mm Pack Howitser.
Links: Sergeant-majoor Meijers van de E.O.D. Kon.Landmacht en Sergeant eerste klas Stauber. (Foto: B. de Reus).

Van de bij Oosterbeek gebruikte stukken zijn er slechts twee bewaard gebleven en deze bevinden zich in Engeland. Een staat in het Airborne Forces Museum in Aldershot en de andere in het Royal Artillery Museum in Woolwich. Deze exemplaren werden een aantal jaren na de oorlog vanuit Oosterbeek overgebracht naar Engeland. Vele jaren heeft het Airborne Museum tevergeefs naar een dergelijk kanon gespeurd. Enkele jaren geleden ontmoette de conservator van het Airborne Museum, de heer B. de Reus, Sergeant-Majoor Antoon Meijers van het Explosieven Opruimingscommando van de Koninklijke Landmacht en Sergeant Rick Stauber van de Amerikaanse Marine. Daarbij kwam ook het ontbreken van een 75mm Pack Howitser in de collectie van het Airborne Museum ter sprake.

Bij navraag bleek dat er nog een exemplaar van dit type kanon aanwezig was op de marinebasis in Indianhead, Maryland, USA. Het betrof een sterk verwaarloosd stuk, maar dat kon door restauratie weer in de oorspronkelijke toestand worden teruggebracht. Een intensief contact onstond, brieven en telefoontjes volgden over en weer en eind maart was het zover: het kanon arriveerde per schip van de US Navy in de haven van Antwerpen. Daar werd het op 30 maart j.l. door de heer Jan van Steen, medewerker van Raket Nederland bv uit Arnhem, opgehaald en naar het Airborne Museum vervoerd. De directeur van de firma Raket, de heer Maurits Vogelpoel, had hiervoor een grote vrachtauto ter beschikking gesteld. Het 700 kg wegende kanon, verpakt in een houten kist, werd door de heer Eric Bouman, directeur van het gelijknamige transportbedrijf in Doorwerth, belangeloos met een kraan uit de vrachtauto gehesen. Leden van de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum demonteerden het kanon, brachten de onderdelen in het museum en zetten het stuk vervolgens weer in elkaar.

Het is de bedoeling dat het kanon in de toekomst deel gaat uitmaken van een diorama dat een geschutsopstelling bij de Oude Kerk in Oosterbeek tijdens de Slag om Arnhem zal gaan uitbeelden.

Dagboek van Hendrika van der Vlist wordt in het Engels uitgegeven.

Onder de titel 'Die Dag in September' verscheen in 1975 het dagboek uit de periode september 1944-mei 1945 van Hendrika van der Vlist uit Oosterbeek. Het grootste deel van het boek handelt over de gebeurtenissen in en rond Hotel Schoonoord, dat tijdens de Slag om Arnhem was ingericht als noodhospitaal. Hendrika hielp bij het verzorgen van de gewonden en ging later ook mee naar Apeldoorn, waar de Britse gewonden werden opgevangen in het Airborne Military Hospital (de Willem III kazerne). Op veler verzoek wordt dit indrukwekkende en ontroerende dagboek nu in de Engelse taal uitgegeven onder de titel 'OOSTERBEEK 1944'. Het boek, dat eind augustus of begin september zal verschijnen, wordt uitgegeven door de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum. Deze Engelse editie zal worden geïllustreerd met ca. twintig, voor het merendeel niet eerder gepubliceerde foto's van vóór, tijdens en na de Slag om Arnhem. De prijs van deze uitgave zal f 25,- bedragen.

AFPU cameraman 'Jock' Walker overleden.

Op 13 juli j.l. overleed op 76-jarige leeftijd Gordon Johnston Walker, tijdens de Slag om Arnhem cameraman bij de Army Film and Photographic Unit. Samen met zijn collega's Mike Lewis en Dennis Smith maakte hij in 1944 deel uit van het Britse Public Relations Team, dat de strijd op foto, film, grammofoonplaat en papier moest vastleggen.

In 1988 keerde 'Jock' Walker terug naar Arnhem en Oosterbeek voor de opnamen van de video-documentaire Blijvend in Herinnering/Forever in our Memory.

Martin Middlebrook schrijft boek over de Slag om Arnhem.

Drie jaar geleden is de Britse schrijver Martin Middlebrook begonnen met het verzamelen van gegevens voor een nieuw boek over de Slag om Arnhem. Martin Middlebrook, die reeds een tiental boeken over de Eerste en de Tweede Wereldoorlog op zijn naam heeft staan, zal in dit boek de strijd beschrijven aan de hand van verhalen van militairen en burgers die er bij waren. In Groot-Britannië interviewde Mr Middlebrook reeds enkele honderden veteranen en kortgeleden verbleef hij gedurende een week in Nederland om de verhalen van een aantal burgers op te tekenen.

Het is de bedoeling dat het boek in 1994 zal verschijnen ter gelegenheid van de 50ste herdenking van de Slag om Arnhem.

De 75mm Pack Howitser wordt na aankomst bij het museum uitgepakt.
(Foto: B. De Reus).

Nieuw boek over het Glider Pilot Regiment.

Ter gelegenheid van het feit dat 50 jaar geleden het Glider Pilot Regiment werd opgericht als onderdeel van het Britse Army Air Corps, is een nieuw boek over dit regiment verschenen. De titel luidt: 'The History of the Glider Pilot Regiment'. Het boek is geschreven door Claude Smith, zelf een ex-glider piloot, die heeft deelgenomen aan de luchtlandingsoperaties in Normandië en bij Arnhem. Het Glider Pilot Regiment, dat in 1942 tot stand kwam en in 1957 werd opgeheven, is waarschijnlijk het kleinste regiment met de kortste geschiedenis, dat ooit deel uitmaakte van het Britse leger. In die korte periode van haar bestaan heeft het regiment echter deelgenomen aan een aantal zeer belangrijke militaire operaties. Mr Smith begint zijn boek met een tweetal hoofdstukken over de voorgeschiedenis en over de totstandkoming van het regiment. Vervolgens behandelt hij alle operaties waaraan het Glider Pilot Regiment deelnam, zoals Operatie Freshman (Noorwegen), de landingen op Sicilië en in Zuid-Frankrijk en de luchtlandingsoperaties in Normandië, bij Arnhem en tijdens de Rhine Crossing. In het hoofdstuk over 'Arnhem' wordt o.a. uitgebreid ingegaan op de lotgevallen van Lieutenant 'Mike' Dauncey (nu Brigadier M.D.K.Dauncey DSO Retd.), die voor zijn moed en initiatief tijdens de gevechten in Oosterbeek als enige glider piloot werd onderscheiden met de Distinguished Service Order.

Ook aan een minder bekend stuk geschiedenis van het regiment, dat van de training van glider piloten in India, wordt een hoofdstuk gewijd. Het laatste hoofdstuk handelt over de na-oorlogse periode waarin de rol van de glider geleidelijk werd overgenomen door andere type vliegtuigen. Het boek eindigt met een 'Roll of Honour', een lijst met namen van glider piloten die onderscheiden werden en een lijst van officieren.

Het boek is geschreven in een zakelijke en heldere stijl. Het is geïllustreerd met kaarten, ca. dertig, deels onbekende, foto's en met een aantal tekeningen van de hand van de ex-glider piloot Alan Richards. Het boek 'The History of the Glider Pilot Regiment' is verkrijgbaar in het Airborne Museum en kost f 66,50. Prijs in Engeland: £ 18,95.

Tentoonstelling en boek over de eerste 25 Airborne herdenkingen.

Zoals reeds werd gemeld in de Ministory bij de vorige Nieuwsbrief, zal door middel van een tentoonstelling en een boek aandacht worden besteed aan de eerste 25 herdenkingen van de Slag om Arnhem.

De tentoonstelling zal worden gehouden in het Gemeentehuis in Oosterbeek van 27 augustus tot en met 2 oktober. De openingstijden zijn van 9 tot 5 uur (alleen op werkdagen). De basis van de expositie zal worden gevormd door foto's van de Arnhemse fotograaf Herman Truin. Daarnaast zal allerlei materiaal dat betrekking heeft op de herdenkingen worden tentoongesteld, zoals programmaboekjes, souvenirs, etc. Op woensdag 16, donderdag 17, vrijdag 18, maandag 21 en dinsdag 22 september zal er een doorlopende videofilm worden gedraaid met beelden van de herdenkingen uit de jaren 1945, 1946, 1947, 1954 en 1955. De filmbeelden van de herdenking 1945 zijn afkomstig uit het filmarchief van het Imperial War Museum in Londen. Naast de tentoonstelling wordt een tweetalig boek uitgebracht met herdenkingsfoto's van Herman Truin uit de jaren 1945 - 1969, onder de titel 'We Will Remember Them'. Gezien het feit dat het niet mogelijk zal zijn foto's uit de collectie Truin na te bestellen, is gekozen voor de productie van een boek waarin de belangrijkste foto's worden afgebeeld.

Nadere informatie over de expositie en over het boek kunnen worden verkregen bij de heer G.H.Maassen, gemeentearchivaris van Renkum, telefoon 085-348303.

Opknappbeurt voor de tank en de kanonnen bij het Airborne Museum.

De SHERMAN-tank en de 17-ponder kanonnen bij het Airborne Museum zijn eind april geheel opgeknapt. Deze grondige opknappbeurt, waarbij de tank en de kanonnen ontroest en opnieuw geschilderd werden, werd uitgevoerd door de firma's Gebr. Van Ginkel BV, gritstraalbedrijf uit Valburg en Leo de Kleermaeker BV, schildersbedrijf uit Arnhem. Deze firma's voerden dit werk geheel gratis uit en dankzij deze spontane aktie ziet het materieel bij het Airborne Museum er weer prima uit.

Nieuw 'lid voor het leven'.

De heer George F. Cholewczyński, een van onze Amerikaanse leden, is 'lid voor het leven' van onze Vereniging geworden. De heer Cholewczyński is auteur van het in 1990 verschenen boek 'De Polen van Driel'.

Teksten op Oosterbeekse herdenkingszuiltjes nu tweetalig.

De vijf herdenkingszuiltjes, die in Oosterbeek plaatsen markeren die een belangrijke rol hebben gespeeld in de Slag om Arnhem, zijn voorzien van een Nederlandse tekst. Tot voor kort stond er op de zuiltjes alleen een Engelse tekst.

Mede op verzoek van de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum en van de heer Kardol uit Oosterbeek, zijn nu de nieuwe, tweetalige teksten aangebracht.

In een brief die onze Vereniging hierover vorig jaar naar het Gemeentebestuur schreef, werd gewezen op het feit dat niet alle Nederlanders de Engelse taal machtig zijn en dat bovendien de jeugd de mogelijkheid moet hebben kennis te nemen van het gebeurde in 1944.

Het geld voor de nieuwe tekstplaten werd beschikbaar gesteld door de Gemeente Renkum.

Rektifikatie.

Dat de Ministories lang na verschijnen nog steeds kritisch worden gelezen, bewijst een brief die de redactie enige tijd geleden uit Engeland ontving van Mr R.W. Peatling, Public Relations Officer van 'Parachute 2 Club, 1941-1945'.

In zijn brief verwijst de heer Peatling naar Ministory IV, 'De artilleriesteun van het 2e Leger aan de 1e Britse Airborne Divisie tijdens de Slag om Arnhem', door Mr.J. Ter Horst. In deze Ministory komt ook de radioverbinding tussen het Light Regiment Royal Artillery bij de Oude Kerk in Oosterbeek en de Britten bij de Rijnbrug in Arnhem ter sprake. De heer Ter Horst schrijft o.a. "Langs deze radioverbinding heeft Frost kunnen melden hoe het hem bij brug verging; alleen het laatste bericht van de overgave is niet doorgekomen naar Oosterbeek en pas later bekend geworden". De heer Peatling merkt echter in zijn brief op dat er in werkelijkheid van een overgave geen sprake is geweest. Het laatste bevel voor de troepen bij de brug luidde 'Every man for himself', hetgeen zoveel betekent als 'Een ieder moet zich zelf zien te redden'.